АРХАНГАЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Архангай аймгийн Хөгжимт драмын театрын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: АРА-2024/22/-НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.open.audit.mn Архангай аймаг 2023 он	Дарга,Тэргүүлэх аудитор Т.Байгалмаа Утас:7033-3141 Цахим хаяг: Baigalmaat@audit.gov.mn Аудитын менежер Д.Нэргүйбаатар Утас: 7033-2860 Цахим хаяг: Nerguibaatard@audit.gov.mn Аудитор В.Цогжаргал Утас: 99158257 Цахим хаяг: Tsogjargalb@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АРХАНГАЙ АЙМАГ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
Нутгийн захиргааны ордон, А корпус, 2 дугаар баг,
Эрдэнэбулган сум, Архангай аймаг, 65139,
Утас/Факс: (976) 7033 3141,
Цахим шуудан: arkhangai@audit.gov.mn

2024.02.08 № 09

танай ____________-ны №____________-т

АРХАНГАЙ АЙМГИЙН ХӨГЖИМТ ДРАМЫН ТЕАТРЫН ДАРГА Ж.НЯМСҮРЭН ТАНАА

Хязгаарлалттай дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Архангай аймгийн Хөгжимт драмын театрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.
Дүгнэлтийн үндэслэл хэсэгт дурдсан буруу илэрхийлэл нь материаллаг боловч өргөн тархаагүй гэж үзсэн бөгөөд санхүүгийн тайланд үзүүлэх нөлөөг эс тооцвол Архангай аймгийн Хөгжимт драмын театрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно. Үүнд:

1. Аймгийн Засаг даргын 2023 оны 02 дугаар сарын 16-ны өдрийн А/74 тоот захирамжаар хүчингүй болсон 2022 оны 07 сарын 04-ны өдрийн А/499 тоот захирамжийг үндэслэн ажилтнуудад 17,247.9 мянган төгрөгийн цалинг илүү тооцож олгосон төсөв захирагчид хариуцлагатай тооцуулах албан шаардлага хүргүүлсэн.
2. Албан хаагчдад 3 дугаар улирлын үр дүнгийн урамшууллыг үндсэн цалингийн 50 хүртэл хувиар тооцож нийт 1,444.6 мянган төгрөгийг илүү олгосон
3. Төсвийн зарцуулаагүй үлдэгдэл 17,000.0 мянган төгрөгийг төсөвт төвлөрүүлэлгүй их хэмжээгээр бараа материал бэлтгэсэн.

Дээрх зөрчил нь Төсвийн тухай хууль, Хувь хүний орлогын албан татварын тухай хууль болон Засгийн газрын 2019 оны 5 дугаар тогтоолыг зөрчсөн бөгөөд аудитын

нийцсэн бөгөөд зохистой, үнэлгээ ба хуваарилалт батламж мэдэгдлүүдийг хангахгүй байна.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Тайлант онд Архангай аймгийн түүхт 100 жилийн ой тохиосонтой холбоотойгоор төсөвт зохицуулалт хийж, орон нутгийн төсвөөс 600,000.0 мянган төгрөгийн багаж техник хэрэгсэл худалдан авсан байна.

Аудитын гол асуудал

Монгол Улсын Засгийн газрын 2023 оны 241 дүгээр тогтоолын дагуу төрийн албан хаагчдын цалингийн хэмжээг шинэчлэн тогтоосонтой холбоотой цалингийн сан 48.6 хувиар нэмэгдсэн байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Тус байгууллага нь 2023 онд гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 7 үндсэн зорилтын хүрээнд 26 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж, дэвшүүлсэн зорилт, төлөвлөсөн арга хэмжээний хэрэгжилтийг аймгийн Засаг даргаас **93.1** хувиар үнэлжээ.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй ба үүнд ямар нэг төрлийн баталгаажуулах дүгнэлт гаргаагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Т.БАЙГАЛМАА

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**321,374,347.62**	**705,994,415.20**
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	**57,054,494.12**	**52,130,130.70**
31200	**Банкинд байгаа бэлэн мөнгө**	**57,054,494.12**	**52,130,130.70**
31210	**Төгрөг**	**57,054,494.12**	**52,130,130.70**
31211	Төрийн сангийн харилцах	57,054,494.12	52,130,130.70
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	**264,319,853.50**	**653,864,284.50**
35400	**Хангамжийн материал**	**264,319,853.50**	**653,864,284.50**
35410	Бичиг хэргийн материал	0.00	200,000.00
35420	Аж ахуйн материал	261,719,353.50	640,240,244.50
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	160,000.00	677,000.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	295,000.00	8,106,540.00
35450	Барилгын засварын материал	2,145,500.00	4,640,500.00
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**830,733,101.87**	**1,041,863,066.19**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	**830,733,101.87**	**1,041,863,066.19**
39200	**Биет хөрөнгө**	**628,913,101.87**	**840,343,066.19**
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	448,767,904.86	459,191,904.86
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-75,522,302.26	-95,495,262.54
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	72,379,777.78	72,379,777.78
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-28,227,777.88	-46,103,777.92
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	150,761,513.00	385,805,643.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-51,001,145.13	-92,882,026.71
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	165,797,307.90	210,683,807.90
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-56,786,026.03	-81,728,727.59
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	2,941,500.00	30,179,500.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-197,650.37	-1,687,772.59
39300	**Биет бус хөрөнгө**	**201,820,000.00**	**201,520,000.00**
39301	Програм хангамж	1,200,000.00	1,200,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-900,000.00	-1,200,000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	201,520,000.00	201,520,000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**1,152,107,449.49**	**1,747,857,481.39**
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**	**0.00**	**1,619,339.50**
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	**0.00**	**1,619,339.50**
41300	**Өглөг**	**0.00**	**1,619,339.50**
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	0.00	1,619,339.50
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**1,152,107,449.49**	**1,746,238,141.89**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	**1,152,107,449.49**	**1,746,238,141.89**
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	543,983,879.45	543,983,879.45
511002	Орон нутгийн төсвийн оруулсан хөрөнгө	543,983,879.45	543,983,879.45
51200	**Хуримтлагдсан үр дүн**	**409,770,693.39**	**1,003,901,385.79**
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	-1,071,755,405.23	409,770,693.39
51220	Тайлант үеийн үр дүн	1,481,526,098.62	594,130,692.40
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	198,352,876.65	198,352,876.65
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**1,152,107,449.49**	**1,747,857,481.39**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН

I	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**2,314,137,652.44**	**2,226,211,323.95**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**1,489,429,152.44**	**199,187,646.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	**1,489,429,152.44**	**199,187,646.00**
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	**121,242,899.00**	**84,109,646.00**
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	45,602,950.00	43,109,646.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	0.00	41,000,000.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	75,639,949.00	0.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	1,136,628,702.44	21,238,000.00
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	231,557,551.00	93,840,000.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**824,708,500.00**	**2,027,023,677.95**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	**743,373,000.00**	**1,173,082,877.95**
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	743,373,000.00	1,173,082,877.95
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**11,257,500.00**	**0.00**
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	2,478,000.00	0.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	8,779,500.00	0.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	**70,078,000.00**	**853,940,800.00**
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	70,078,000.00	853,940,800.00
II	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**832,611,553.82**	**1,632,080,631.55**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**832,611,553.82**	**1,632,080,631.55**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**799,622,462.01**	**1,270,468,350.41**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**525,515,666.90**	**759,503,910.67**
210101	Үндсэн цалин	418,100,311.46	578,771,370.20
210102	Нэмэгдэл	69,823,341.00	80,989,858.47
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	18,792,246.65	39,174,200.00
210104	Урамшуулал	18,799,767.79	60,568,482.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**66,216,733.57**	**95,169,300.00**
210201	Тэтгэврийн даатгал	45,415,218.90	64,715,100.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,342,966.78	7,613,600.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,217,253.53	6,090,900.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,006,760.06	1,522,700.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	10,234,534.30	15,227,000.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**30,829,282.60**	**54,312,402.86**
210301	Гэрэл, цахилгаан	7,971,203.60	12,127,950.86
210302	Түлш, халаалт	22,037,450.00	41,152,120.00
210303	Цэвэр, бохир ус	820,629.00	1,032,332.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**16,300,983.50**	**11,128,771.20**
210401	Бичиг хэрэг	919,820.00	1,299,700.00
210402	Тээвэр, шатахуун	7,162,660.00	3,695,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	696,090.00	614,271.20
210404	Ном, хэвлэл	53,784.00	0.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	0.00	570,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,898,361.00	4,949,800.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	5,570,268.50	0.00
2105	**Нормативт зардал**	**0.00**	**480,000.00**
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	0.00	480,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**7,576,500.00**	**148,933,450.00**
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	0.00	95,240,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгаалльн хэрэглэл	136,500.00	0.00

210604	Урсгал засвар	7,440,000.00	53,693,450.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**4,336,000.00**	**3,005,200.00**
210702	Дотоод албан томилолт	4,336,000.00	3,005,200.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**80,284,795.00**	**48,204,058.00**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	80,284,795.00	47,574,058.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	0.00	180,000.00
210807	Газрын төлбөр	0.00	450,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**68,562,500.44**	**149,731,257.68**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	8,857,000.00	43,268,592.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	59,705,500.44	106,462,665.68
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**32,989,091.81**	**361,612,281.14**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**11,479,600.00**	**267,737,704.00**
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	0.00	11,584,368.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	10,711,600.00	114,796,800.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	0.00	140,588,600.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	768,000.00	767,936.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	**21,509,491.81**	**93,874,577.14**
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	21,509,491.81	93,874,577.14
III	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)**	**1,481,526,098.62**	**594,130,692.40**
VI	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)**	**1,481,526,098.62**	**594,130,692.40**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**870,311,450.00**	**2,111,133,323.95**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**45,602,950.00**	**84,109,646.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	**45,602,950.00**	**84,109,646.00**
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	**45,602,950.00**	**84,109,646.00**
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	45,602,950.00	43,109,646.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	0.00	41,000,000.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**824,708,500.00**	**2,027,023,677.95**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	**743,373,000.00**	**1,173,082,877.95**
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	743,373,000.00	1,173,082,877.95
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**11,257,500.00**	**0.00**
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	2,478,000.00	0.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	8,779,500.00	0.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	**70,078,000.00**	**853,940,800.00**
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	70,078,000.00	853,940,800.00
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**805,668,355.88**	**1,819,703,057.37**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**805,668,355.88**	**1,819,703,057.37**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**772,679,264.07**	**1,458,090,784.23**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**525,515,666.90**	**757,884,571.17**
210101	Үндсэн цалин	418,100,311.46	577,152,030.70
210102	Нэмэгдэл	69,823,341.00	80,989,858.47

210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	18,792,246.65	39,174,200.00
210104	Урамшуулал	18,799,767.79	60,568,482.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**66,216,733.57**	**95,169,300.00**
210201	Тэтгэврийн даатгал	45,415,218.90	64,715,100.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,342,966.78	7,613,600.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,217,253.53	6,090,900.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,006,760.06	1,522,700.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	10,234,534.30	15,227,000.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**28,090,832.60**	**62,418,942.86**
210301	Гэрэл, цахилгаан	7,971,203.60	12,127,950.86
210302	Түлш, халаалт	19,299,000.00	49,258,660.00
210303	Цэвэр, бохир ус	820,629.00	1,032,332.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**10,595,271.00**	**9,683,971.20**
210401	Бичиг хэрэг	725,820.00	1,499,700.00
210402	Тээвэр, шатахуун	7,275,000.00	3,400,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	696,090.00	614,271.20
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	0.00	570,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,898,361.00	3,600,000.00
2105	**Нормативт зардал**	**1,666,700.00**	**0.00**
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,666,700.00	0.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**9,849,400.00**	**437,773,950.00**
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	0.00	354,870,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	2,499,400.00	0.00
210604	Урсгал засвар	7,350,000.00	82,903,950.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**4,336,000.00**	**3,005,200.00**
210702	Дотоод албан томилолт	4,336,000.00	3,005,200.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**98,501,500.00**	**47,554,849.00**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	98,501,500.00	46,924,849.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	0.00	180,000.00
210807	Газрын төлбөр	0.00	450,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**27,907,160.00**	**44,600,000.00**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	27,907,160.00	44,600,000.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**32,989,091.81**	**361,612,273.14**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**11,479,600.00**	**267,737,696.00**
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	0.00	11,584,368.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	10,711,600.00	114,796,800.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	0.00	140,588,600.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	768,000.00	767,928.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	**21,509,491.81**	**93,874,577.14**
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	21,509,491.81	93,874,577.14
III	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)**	**64,643,094.12**	**291,430,266.58**
V	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)**	**7,588,600.00**	**296,354,630.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**7,588,600.00**	**296,354,630.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	**7,588,600.00**	**296,354,630.00**
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	7,588,600.00	296,354,630.00

VI	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)**	**-7,588,600.00**	**-296,354,630.00**
VIII	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)**	**57,054,494.12**	**-4,924,363.42**
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00	57,054,494.12
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	57,054,494.12	52,130,130.70

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	**2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	-	-	-	-
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	543,983,879.45	240,334,373.45	(1,071,755,405.23)	(287,437,152.33)
	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	543,983,879.45	240,334,373.45	(1,071,755,405.23)	(287,437,152.33)
3	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	-	(41,981,496.80)	-	(41,981,496.80)
4	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	1,481,526,098.62	1,481,526,098.62
5	**2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**543,983,879.45**	**198,352,876.65**	**409,770,693.39**	**1,152,107,449.49**
6	**2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	**543,983,879.45**	**198,352,876.65**	**409,770,693.39**	**1,152,107,449.49**
	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	543,983,879.45	198,352,876.65	409,770,693.39	1,152,107,449.49
7	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	594,130,692.40	594,130,692.40
8	**2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**543,983,879.45**	**198,352,876.65**	**1,003,901,385.79**	**1,746,238,141.89**

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Эдийн засгийн ангилал	**Үзүүлэлт**	**Тайлант оны**		Зөрүү	Хувь
		Батлагдсан төлөвлөгөө	**Гүйцэтгэл**		
1	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**				
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	2,161,361,300.00	2,022,183,110.23	139,178,189.77	93.56
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	2,161,361,300.00	2,022,183,110.23	139,178,189.77	93.56
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	1,893,623,500.00	1,754,445,414.23	139,178,085.77	92.65
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	761,354,000.00	757,884,571.17	3,469,428.83	99.54
210101	Үндсэн цалин	527,739,500.00	577,152,030.70	(49,412,530.70)	109.36
210102	Нэмэгдэл	116,453,100.00	80,989,858.47	35,463,241.53	69.55
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	41,544,000.00	39,174,200.00	2,369,800.00	94.30
210104	Урамшуулал	75,617,400.00	60,568,482.00	15,048,918.00	80.10
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	95,169,300.00	95,169,300.00	-	100.00

210201	Тэтгэврийн даатгал	64,715,100.00	64,715,100.00	-	100.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	7,613,600.00	7,613,600.00	-	100.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	6,090,900.00	6,090,900.00	-	100.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,522,700.00	1,522,700.00	-	100.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	15,227,000.00	15,227,000.00	-	100.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	133,440,800.00	62,418,942.86	71,021,857.14	46.78
210301	Гэрэл, цахилгаан	18,000,000.00	12,127,950.86	5,872,049.14	67.38
210302	Түлш, халаалт	105,440,800.00	49,258,660.00	56,182,140.00	46.72
210303	Цэвэр, бохир ус	10,000,000.00	1,032,332.00	8,967,668.00	10.32
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	10,650,000.00	9,683,971.20	966,028.80	90.93
210401	Бичиг хэрэг	1,500,000.00	1,499,700.00	300.00	99.98
210402	Тээвэр, шатахуун	3,400,000.00	3,400,000.00	-	100.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,580,000.00	614,271.20	965,728.80	38.88
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	570,000.00	570,000.00	-	100.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	3,600,000.00	3,600,000.00	-	100.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	751,391,900.00	734,128,580.00	17,263,320.00	97.70
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	630,891,900.00	630,640,630.00	251,270.00	99.96
210604	Урсгал засвар	120,500,000.00	103,487,950.00	17,012,050.00	85.88
2107	**Томилолт, зочны зардал**	3,792,000.00	3,005,200.00	786,800.00	79.25
210702	Дотоод албан томилолт	3,792,000.00	3,005,200.00	786,800.00	79.25
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	93,225,500.00	47,554,849.00	45,670,651.00	51.01
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	92,595,500.00	46,924,849.00	45,670,651.00	50.68
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	180,000.00	180,000.00	-	100.00
210807	Газрын төлбөр	450,000.00	450,000.00	-	100.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	44,600,000.00	44,600,000.00	-	100.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	44,600,000.00	44,600,000.00	-	100.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	267,737,800.00	267,737,696.00	104.00	100.00
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	267,737,800.00	267,737,696.00	104.00	100.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	11,584,400.00	11,584,368.00	32.00	100.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	114,796,800.00	114,796,800.00	-	100.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	140,588,600.00	140,588,600.00	-	100.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	768,000.00	767,928.00	72.00	99.99
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	2,161,361,300.00	2,017,258,746.81	144,102,553.19	93.33
1310	**УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	1,173,083,000.00	1,173,082,877.95	122.05	100.00
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	1,173,083,000.00	1,173,082,877.95	122.05	100.00
1320	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	853,940,800.00	760,066,222.86	93,874,577.14	89.01

132001	Орон нутгийн төсвөөс	853,940,800.00	760,066,222.86	93,874,577.14	89.01
120004	**ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС**	134,337,500.00	84,109,646.00	50,227,854.00	62.61
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	37,658,600.00	43,109,646.00	(5,451,046.00)	114.47
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	41,000,000.00	41,000,000.00	-	100.00
1200043	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	55,678,900.00	-	55,678,900.00	0.00
4	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**		**57,054,494.12**	(57,054,494.12)	
5	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**		**52,130,130.70**	(52,130,130.70)	
62	**АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО**	60.00	52.00	8.00	86.67
620001	Удирдах ажилтан	1.00	1.00	-	100.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	49.00	45.00	4.00	91.84
620003	Үйлчлэх ажилтан	10.00	6.00	4.00	60.00

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар алдаа илрээгүй, залруулаагүй нийт 37,311.8 мянган төгрөгийн зөрчил[1] илэрснээс, 1,444.6 мянган төгрөгийн зөрчилд 1 төлбөрийн акт тогтоож, 18,619.3 мянган төгрөгийн зөрчил арилгах 2 албан шаардлага, 17,247.9 мянган төгрөгийн зөрчилд буруутай шийдвэр гаргасан төсөв захирагчид хариуцлага тооцуулах 1 албан шаардлага хүргүүллээ.

Аудитаар тооцсон материаллаг байдлын дүнтэй харьцуулахад материаллаг байдлын түвшнээс дээгүүр байгаа тул “Хязгаарлалттай” санал дүгнэлт хүргүүлэв.

5.1 Төлбөрийн акт

Байгууллагын албан хаагчдад 3 дугаар улирлын үр дүнгийн урамшууллыг үндсэн цалингийн 50 хүртэл хувиар тооцож нийт 1,444.6 мянган төгрөгийг илүү олгосон байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1 “Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах”, Засгийн газрын 2019 оны 01 дүгээр сарын 09-ний өдрийн "Журам батлах тухай" 5 дугаар тогтоолын 3 дугаар хавсралтаар баталсан "Төрийн албан хаагчид мөнгөн урамшуулал олгох журам"-ын 2.2 дахь “...мөнгөн урамшууллын дээд хэмжээ нь албан хаагчийн албан тушаалын сарын үндсэн цалингийн 40 хувиас хэтрэхгүй байна” гэж заасныг зөрчсөн байна. (Энэ хувийг Засгийн газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 13-ны өдрийн 442 дугаар тогтоолын 3 дахь заалтаар "50" болгож өөрчилсөн)

Шийдвэрлэсэн нь: Орон нутгийн төсвийн орлогын 100010000955 тоот дансанд төвлөрүүлэх төлбөрийн акт тогтоох

5.2 Албан шаардлага

1. Тайлант онд албан хаагчдын цалин хөлснөөс суутгасан 1,619.3 мянган төгрөгийн хувь хүний орлогын албан татварыг аймгийн Татварын хэлтэст шилжүүлээгүй оны эцэст өр төлбөрийн үлдэгдэлтэй байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8-д “Төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх”, Хувь хүний орлогын албан татварын тухай хуулийн 25.7-д “Суутган төлөгч нь албан татвар төлөгчийн энэ хуулийн 21.1-д заасны дагуу ногдох албан татвар, 23.1-д заасны дагуу эдлэх хөнгөлөлтийг жилийн эцсийн тайлангаар эцэслэн тооцож тайлагнан, холбогдох татварыг төсөвт шилжүүлнэ” гэж заасныг тус тус зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Зөрчлийг арилгуулах, таслан зогсоох албан шаардлага хүргүүлэх

2. Тайлант онд даргын 2023 оны 12 дугаар сарын 22-ны өдрийн А/110 дугаар тушаалын дагуу төсвийн зарцуулагдаагүй үлдэгдлийг төвлөрүүлэлгүй 17,000.0 мянган төгрөгийн 40 ширхэг халаалтын радиатор худалдан авч нөөцөлсөн байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6.4.1-д "Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", 45.2-д “Төсвийн захирагчийн төсвийн дараах зарцуулагдаагүй үлдэгдлийг төсвийн хэмнэлтэд тооцохгүй бөгөөд тухайн үлдэгдлийг тухайн шатны төсвийн ерөнхий дансанд төвлөрүүлнэ” гэсний 45.2.2 “Төлөвлөсөн төсөл, арга хэмжээ хэрэгжээгүйн улмаас, эсхүл тоо хэмжээ нь буурснаас бий болсон үлдэгдэл” гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Зөрчлийг арилгуулах, таслан зогсоох, бэлтгэсэн хөрөнгийн ашиглалтын талаар эргэж мэдэгдэх албан шаардлага хүргүүлэх

3. Аймгийн Засаг даргын 2023 оны 02 дугаар сарын 16-ны өдрийн А/74 дүгээр захирамжаар хүчингүй болсон 2022 оны 07 сарын 04-ны өдрийн А/499 дүгээр захирамжийг үндэслэн Хөгжимт драмын театрын даргын 2023 оны 02 дугаар сарын 01-ний өдрийн Б/12 тушаалаар ажилтнуудад 17,247.9 мянган төгрөгийн цалинг илүү тооцож олгосон, албан хаагчдын цалин хөлснөөс суутгасан 1,619.3 мянган төгрөгийн хувь хүний орлогын албан татварыг аймгийн Татварын хэлтэст шилжүүлээгүй оны эцэст өр төлбөр үүсгэсэн, тайлагнасан, төсвийн зарцуулагдаагүй үлдэгдлийг төвлөрүүлэлгүй 17,000.0 мянган төгрөгийн 40 ширхэг халаалтын радиатор худалдан авч нөөцөлсөн байна.

[1] Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1 “Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", 6.4.8-д “Төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх”, 45.2-д “Төсвийн захирагчийн төсвийн дараах зарцуулагдаагүй үлдэгдлийг төсвийн хэмнэлтэд тооцохгүй бөгөөд тухайн үлдэгдлийг тухайн шатны төсвийн ерөнхий дансанд төвлөрүүлнэ” гэсний 45.2.2 “Төлөвлөсөн төсөл, арга хэмжээ хэрэгжээгүйн улмаас, эсхүл тоо хэмжээ нь буурснаас бий болсон үлдэгдэл”, Хувь хүний орлогын албан татварын тухай хуулийн 25.7-д “Суутган төлөгч нь албан татвар төлөгчийн энэ хуулийн 21.1-д заасны дагуу ногдох албан татвар, 23.1-д заасны дагуу эдлэх хөнгөлөлтийг жилийн эцсийн тайлангаар эцэслэн тооцож тайлагнан, холбогдох татварыг төсөвт шилжүүлнэ”, гэсэн заалтуудыг тус тус зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төсвийг үр ашиггүй, үрэлгэн зарцуулсан, их хэмжээний бараа материал бэлтгэж нөөцөлсөн, тайлант онд өр төлбөр үүсгэсэн төсөв захирагч Ж.Нямсүрэнд хариуцлага тооцох албан шаардлага хүргүүлэх

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Ажилчдад урамшууллыг илүү тооцож олгосон	1	1,444.6	1	1,444.6								
Шинээр өр төлбөр үүссэн	1	1,619.3			1	1,619.3						
Ажилчдын цалинг илүү олгосон	1	17,247.9			1	17,247.9			1	1		
Бараа матзриал их хэмжээгээр бэлтгэсэн	1	17,000.0			1	17,000.0						
Дүн	4	37,311.8	1	1,444.6	3	35,867.2			1	1		